

1η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ Σ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

*Ταξίδια, περιηγήσεις,
γνωριμία με ανθρώπους,
έθιμα-πολιτισμό*

Νεοελληνική Γλώσσα
Β΄ Γυμνασίου

Από το αεροπλάνο

Αγαπητά μου ανίψια,
Σας είχα τάξει, την τελευταία φορά, να σας μιλήσω για το αεροπορικό μου ταξίδι στα Γιάννενα.

Είναι συνταρακτικό ένα αεροπορικό ταξίδι, όταν το κάνεις για πρώτη φορά. Νόμισα πως θα φοβηθώ πολύ και σας αποχαιρέτησα με τη σκέψη ένα ένα, ανιψάκια. Τι τα θες, άλλο είναι να νιώθεις τη γη στέρη από κάτω σου, κι άλλο να γίνεσαι...πουλί.

Έλα όμως που είχα και τόση περιέργεια, να δω πώς θα 'ναι αυτό το περίφημο ταξίδι. Όλα ήταν για μένα καινούρια: το αεροδρόμιο, η αεροσυνοδός, το κλείσιμο μέσα στο μεγάλο κουτί, ύστερα που σου λένε να δέσεις τη ζώνη (εκεί δα μετανόησα λιγάκι που είχα μπει), ύστερα το τρέξιμο του αεροπλάνου μέσα στο διάδρομο απογειώσεως και το ελάχιστο διάστημα που σταματάει, να πάρει λες ανάσα για τη μεγάλη στιγμή που θα ξεκολλήσει από τη γη. Εκείνη την ώρα σού φαίνεται σαν ζωντανό πλάσμα που μαζεύει τη δύναμή του και άθελά σου μαζεύεις κι εσύ τη δύναμή σου για να μοιραστείτε την προσπάθεια.

Η προσπάθεια σε ανεβάζει τώρα όλο και πιο πάνω κι η γη πλαταίνει στα πόδια σου. Βλέπεις τους ανθρώπους που κάνουν μπάνιο στη Γλυφάδα, τ' αυτοκίνητα, πιο μικρά, πιο μικρά και τώρα πια έχεις κάτω σου έναν ωραίο ανάγλυφο χάρτη, με στρωτή γαλάζια θάλασσα, κτρινωπά βουνά, πράσινους λεκέδες από βλάστηση. Να ο Ισθμός της Κορίνθου, να ο Κορινθιακός κι οι ακτές της Ρούμελης με τις αμέτρητες πτυχές - εδώ, μας λένε, είναι το Αιγαίο, κάτω στο βήθος το Μεσολόγγι. Ύστερα η Ακαρνανία με τις λίμνες... Βουνά, βουνά, χάνεις το νου σου από την κακοτράχαλη γη, όλο πέτρα. Λιγοστά τα δάση στις πλαγιές, μικρά τα χωριουδάκια κι η πρασινάδα γύρω τους φτωχή, καταλαβαίνεις με τι μόχθο κάνουν τούτοι οι άνθρωποι τη γη να δώσει τον καρπό της. Κι όμως παντού, στις κοιλάδες, στις πλαγιές, στα ριζά των βράχων, χαραγμένα με υπομονή τ' αμέτρητα δρομάκια και μονοπάτια που ενώνουν τους ανθρώπους. Θυμήθηκα κάτι που είχα διαβάσει σ' ένα βιβλίο που αγαπούσα πολύ στα νιάτα μου, τα Ψηλά Βουνά του Παπαντωνίου: «Ο δρόμος δε γίνεται μόνο για λίγους ανθρώπους. Τον φτιάχνουν λίγοι και τον χαίρονται πολλοί. Ο δρόμος είναι για όλο τον κόσμο. Είναι για τον πλούσιο και το φτωχό, για τον άρχοντα και το ζητιάνο. Με το δρόμο, ένα βουνό ανταμώνει με το άλλο βουνό, μια πολιτεία δίνει το χέρι στην άλλη...»

Έτσι όπως τους βλέπεις ολοκάθαρα από κει πάνω τους δρόμους, πυκνό δίκτυ που ζώνει τα βουνά και τους κάμπους, σε κάνουν ν' αγαπάς και να θαυμάζεις τον άνθρωπο. Που μικρός σαν μυρμήγκι, αθέατος από κει ψηλά, κατόρθωσε να χαράξει με αναλλοίωτα σημάδια στο πρόσωπο της γης την ανάγκη του για επικοινωνία, για συνεννόηση, για φιλία με τους άλλους ανθρώπους. Αυτή μου φαίνεται είναι η πιο ζωηρή εντύπωση που κράτησα από το ταξίδι μου.

Σας φιλώ, ανιψάκια,
Η θεία Νεραντζούλα

Από το αεροπλάνο

1. Το κείμενο που διαβάσατε είναι μία επιστολή. Ποιος τη γράφει; Σε ποιους απευθύνεται;
2. Ποιο μέρος επισκέπτεται η θεία Νεραντζούλα και από ποια πόλη ξεκινάει;
3. Με ποιο μεταφορικό μέσο ταξιδεύει; Έχει ξαναταξιδέψει με αυτό;
4. Τι συναισθήματα νιώθει όταν μπαίνει για πρώτη φορά στο αεροπλάνο;
5. Πώς περιγράφει τη στιγμή της απογείωσης;
6. Από ποιες περιοχές περνάει το αεροπλάνο; Μπορείτε να συμπληρώσετε στη στήλη Α αυτές τις περιοχές και στη στήλη Β λεπτομέρειες σχετικά με αυτές, όπως φαίνονται από το αεροπλάνο; Στη συνέχεια βρείτε αυτές τις περιοχές στον χάρτη της τάξης σας.

Περιοχή	Λεπτομέρειες

7. Ποιο βιβλίο θυμήθηκε η θεία Νεραντζούλα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού; Τι έλεγε αυτό το βιβλίο για τους δρόμους;
8. Γιατί η θεία Νεραντζούλα θαυμάζει τον άνθρωπο;

9. Στα ελληνικά ορισμένες λέξεις δημιουργούνται όταν ενώσουμε κάποιες μικρές λέξεις που δε στέκονται μόνες τους στο λόγο (π.χ. α-, αν-, ανα-, ξε-, συν-, περι-) με άλλες λέξεις.

- Χωρίστε τις ακόλουθες λέξεις του κειμένου στα δυο τους μέρη:

αμέτρητα:		+	
άθελά (σου):		+	
αναλλοίωτα:		+	
αθέατος:		+	

- Ποιο είναι το κοινό μέρος σε όλες αυτές τις λέξεις;
- Βρείτε τη σημασία των λέξεων. Παρατηρείτε κάτι κοινό στη σημασία τους; Ποιο μέρος της κάθε λέξης οδηγεί σε αυτό το κοινό χαρακτηριστικό;

(Για τη σύνθεση λέξεων με αχώριστα μόρια βλ. ασκήσεις 537-552 → *Γλωσσικές Ασκήσεις*, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

10. Στο κείμενο υπάρχουν οι σύνθετες λέξεις «αεροπορικός», «αεροδρόμιο» και «αεροσυνοδός», που έχουν σχέση με τα αεροπλάνα και τις αερομεταφορές. Μπορείτε να βρείτε ποιο είναι το κοινό μέρος στις τρεις αυτές λέξεις; Με τη βοήθεια του λεξικού βρείτε και άλλες σύνθετες λέξεις που να ξεκινούν με το ίδιο συστατικό και να έχουν σχέση με τα αεροπλάνα.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

11. Διαβάστε στο λεξικό τους ορισμούς των παρακάτω ουσιαστικών και απαντήστε στις ερωτήσεις:

τρένο	αεροπλάνο
άμαξα	μοτοσικλέτα
καράβι	αυτοκίνητο
διαστημόπλοιο	αυτοκινητόδρομος

- α. Ποιο ουσιαστικό δεν είναι μέσο συγκοινωνίας; _____
- β. Ποιο από τα παραπάνω ουσιαστικά είναι μέσο συγκοινωνίας που το χρησιμοποιούσαν παλιά; _____
- γ. Με ποιο από τα παραπάνω μπορείς να ταξιδέψεις στο διάστημα;
_____

12. Έχετε ανέβει σε ένα ψηλό κτίριο της πόλης ή σε έναν λόφο στη γύρω περιοχή. Συνεχίστε την παράγραφο περιγράφοντας τις λεπτομέρειες που βλέπετε από εκεί ψηλά.

Παράγραφος	
Τίτλος: Από τη στιγμή που ανέβηκα εκεί πάνω άρχισα να κοιτάζω με περιέργεια το τοπίο που απλωνόταν μπροστά μου.	
Λεπτομέρειες: _____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	

Μελόπιτα Σίφνου

Υλικά

225 γραμ. αλεύρι για όλες τις χρήσεις, ανακατεμένο με μια πρέζα αλάτι
2 κουτ. της σούπας ψιλή ζάχαρη
115 γραμ. βούτυρο κομμένο σε κύβους
45-60 ml κρύο νερό

Για τη γέμιση

4 αυγά
50 γραμ. ψιλή ζάχαρη
1 κουτ. της σούπας αλεύρι για όλες τις χρήσεις
500 γραμ. φρέσκια μυζήθρα
60 ml θυμαρίσιο μέλι
1/2 κουτ. του γλυκού κοπανισμένη κανέλα

Εκτέλεση

Σε μια λεκάνη ανακατέψτε το αλεύρι με τη ζάχαρη κι έπειτα ρίξτε το βούτυρο και τρίψτε το μείγμα, μέχρι να γίνει σαν ψίχουλα ψωμιού. Προσθέστε το νερό, λίγο λίγο, μέχρι να γίνει μία ενιαία, αρκετά σφιχτή ζύμη. Σχηματίστε με τη ζύμη μια μπάλα, σκεπάστε τη με μια πλαστική μεμβράνη και βάλτε τη στο ψυγείο για 30 λεπτά περίπου. Προθερμάνετε το φούρνο στους 180° Κελσίου. Βάλτε στο φούρνο μια λαμαρίνα για να ζεσταθεί. Σε μια αλευρωμένη επιφάνεια ανοίξτε φύλλο με τη ζύμη, τόσο όσο χρειάζεται για να καλυφθεί η εσωτερική επιφάνεια μιας στρογγυλής φόρμας 25 εκατοστών. Κόψτε προσεκτικά όση ζύμη περισσέψει στα τοιχώματα της φόρμας. Ετοιμάστε τη γέμιση. Χτυπήστε τ' αυγά σ' ένα μπολ, προσθέστε τη ζάχαρη, το αλεύρι και χτυπήστε μέχρι να αφρατέψει το μείγμα. Προσθέστε το τυρί, το μέλι και μισή απ' την ποσότητα της κανέλας και ανακατέψτε καλά. Ρίξτε το μείγμα στη φόρμα και λειάνετε την επιφάνεια μ' ένα μαχαίρι. Βάλτε τη φόρμα πάνω στην προθερμασμένη λαμαρίνα του φούρνου και ψήστε τη μελόπιτα για 50-60 λεπτά, μέχρι να ροδίσει. Βγάλτε τη απ' τον φούρνο και πασπαλίστε τη, όσο είναι ακόμα ζεστή, με την υπόλοιπη κανέλα.

<http://walking-greece.ana-mpa.gr>, 2010 (δισκευή)

Μελόπιτα Σίφνου

1. Βρείτε τη Σίφνο στον χάρτη της τάξης σας.
2. Η Σίφνος ανήκει στις Κυκλάδες. Ποια άλλα νησιά ανήκουν στις Κυκλάδες;
3. Αφού διαβάσετε τη συνταγή για τη μελόπιτα της Σίφνου, γράψτε ποια θα είναι η ποσότητα των υλικών, αν θέλετε να φτιάξετε τη διπλάσια δόση από την αρχική τόσο για τη μελόπιτα όσο και για τη γέμιση.

---

4. Ξαναγράψτε τη συνταγή για τη μελόπιτα ξεκινώντας με το Εμείς, όπως στο παράδειγμα.

Σε μια λεκάνη ανακατεύουμε το αλεύρι με τη ζάχαρη κι έπειτα ρίχνουμε το βούτυρο και... _____

(Για τη συμφωνία ρήματος-υποκειμένου βλ. ασκήσεις 204-205, 236-239 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

Στον Φάρο του Έβρου

Το μακρύ ταξίδι ως την Αλεξανδρούπολη αποζημιώνει τον επισκέπτη

ΕΚΔΡΟΜΗ

Είναι η πρωτεύουσα του ακριτικού νομού Έβρου με περίπου 50.000 κατοίκους και μια από τις νεότερες πόλεις της χώρας, αφού ιδρύθηκε το 1875, όπως λέγεται, από Αυστριακούς μηχανικούς που κατασκεύαζαν τις σιδηροδρομικές γραμμές της Μακεδονίας. Το 1877, οι Ρώσοι αξιωματικοί μαγεμένοι από την όμορφη τοποθεσία σχεδίασαν εκεί μια πόλη με έξοχο ρυμοτομικό σχέδιο. Σαν πόλη άρχισε να αναφέρεται από τις αρχές του 20ου αιώνα.

Μέχρι το 1919 ονομαζόταν Δεγέατας, που σημαίνει «Δέντρο του καλόγερου», από ένα δέντρο που στη σκιά του, σύμφωνα με την παράδοση, δίδαξε και τάφηκε κάποιος δερβίσης. Το 1913, κατά τον Α΄ Βαλκανικό Πό-

Η Αλεξανδρούπολη είναι μια πόλη σύγχρονη με προσεγμένη οργάνωση των δρόμων, με πεζοδρομημένη παραλία και γραφικότητα σοκάκια.

λεμο, έμεινε για λίγο υπό ελληνική διακυβέρνηση, αλλά πέρασε στη Βουλγαρία με τη συνθήκη της Βουλγαρίας (1913).

Το 1920, με το τέλος του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου έγινε τμήμα της Ελλάδας, καθώς η Βουλγαρία ανήκε στην πλευρά των ηττημένων. Λίγο αργότερα μετονομάστηκε σε Αλεξανδρούπολη, με το θάνατο του βασιλιά Αλέξανδρου τον ίδιο χρόνο, που ήταν και ο πρώτος βασιλιάς που επισκέφτηκε την πόλη. Όμως υπάρχει και ακόμα μία πολύ σοβαρή εκδοχή.

Σύμφωνα με τον Πλούταρχο, την πόλη έχτισε ο βασιλιάς Αλέξανδρος στη χώρα

Σήμα κατατεθέν της πόλης ο Φάρος, από τους μεγαλύτερους, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και όλης της Ευρώπης. Κατασκευάστηκε από τη γαλλική Εταιρεία Φάρων και Φανών και πρωτολειτούργησε την 1η Ιουνίου του 1880.

των Θρακών, την οποία κατέλαβε πιθανόν το 334 π.Χ. Την αναφέρει επίσης σε ειδικό κατάλογο τρίτη κατά σειρά στις πόλεις που έχτισε ο Μέγας Αλέξανδρος και ο Στέφανος Βυζάντιος.

Η πόλη απέχει 14 χλμ. από τις εκβολές του Έβρου και τα ελληνοτουρκικά σύνορα.

Η Αλεξανδρούπολη είναι μια πόλη σύγχρονη και όμορφη με προσεγμένη οργάνωση των δρόμων. Η πόλη αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς, αφού είναι ένας από τους σημαντικότερους συγκοινωνιακούς-εμπορικούς κόμβους, που προσεγγίζεται με όλα τα μέσα, αεροπορικά, σιδηροδρομικά, οδικώς και ακτοπλοϊκώς.

Έχει μια υπέροχη πεζοδρομημένη παραλία και γραφικότερες γωνιές και σοκάκια. Και βεβαίως όλων των ειδών τα μαγαζιά.

Η πρωτεύουσα του νομού Έβρου και διοικητικό κέντρο του νομού είναι μια πόλη γεμάτη ζωή.

Αξιοθέατα

...Το σήμα κατατεθέν της πόλης είναι ο **Φάρος** της, που είναι από τους μεγαλύτερους, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και όλης της Ευρώπης. Κατασκευάστηκε από τη γαλλική Εταιρεία Φάρων και Φανών και πρωτολειτούργησε την 1η Ιουνίου 1880. Το κτίριο του φάρου έχει ύψος 18 μέτρα από το έδαφος. Έχει

φωτιστική φωτοβολία 24 ναυτικών μιλίων και με ιδανικές καιρικές συνθήκες είναι ορατός από απόσταση περίπου 44 χλμ.

Λειτουργεί με την επιτήρηση του προσωπικού της Υπηρεσίας Φάρων και είναι από τους λίγους επιτηρούμενους φάρους που υπάρχουν σήμερα.

...Το **σπήλαιο της Μάρκρης**, που σύμφωνα με την παράδοση ήταν η κατοικία του Κύκλωπα Πολύφημου. Έχει δύο ορόφους και τρεις θαλάμους με πολλούς σταλαγμίτες και σταλακτίτες. Στο εσωτερικό του βρέθηκαν σπηλινες πλάκες και όστρακα.

...Τα πολλά νεοκλασικά κτίρια της πόλης και βέβαια τη **Ζαρίφειο Παιδαγωγική Ακαδημία** στη δυτική πλευρά του πάρκου Εθνικής Ανεξαρτησίας.

...Τη **Μονή της Θεοτόκου Κοσμοσώτηρας** στις Φέρες. Το μοναστήρι ιδρύθηκε το 1151 από τον Ισάκιο, τον τρίτο γιο του Αλεξίου Κομνηνού, στην έρημη μέχρι τότε τοποθεσία Βήρα. Στο μοναστήρι αυτό άφησε την περσάσια περιουσία του, που περιλάμβανε το μεγαλύτερο μέρος του Δέλτα, ακίνητα στις γειτονικές πόλεις, κτίσεις κοντά στην Κωνσταντινούπολη και 12 καράβια. Το μοναστήρι αυτό ήταν ιδιαίτερα οχυρωμένο και διακοσμημένο με πανέμορφες τοιχογραφίες, που αποτελούν δείγματα υψηλής τέχνης. Στο ίδιο μοναστήρι τάφηκε και ο ίδιος ο Ισάκιος μετά το θάνατό του γύρω στα 1152.

Τέλος, αν έχετε χρόνο και όρεξη, μπορείτε να επισκεφτείτε επίσης το Δέλτα του Έβρου, τα λουτρά της Τραϊανούπολης, το Σουφλί και το δάσος της Δαδιάς.

ένθ. «Ζωή Τέχνη»,
εφημ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ,
9/10/2010

Στον φάρο του Έβρου

1. Να βρείτε στον χάρτη της τάξης σας τον νομό Έβρου. Ποια είναι η πρωτεύουσά του;
2. Πόσους κατοίκους έχει η Αλεξανδρούπολη;
3. Πώς ονομαζόταν η Αλεξανδρούπολη μέχρι το 1919; Για ποιον λόγο;
4. Πότε η Αλεξανδρούπολη έγινε τμήμα της Ελλάδας; Σε ποιους ανήκε μέχρι τότε;
5. Τι αναφέρει ο Πλούταρχος για την Αλεξανδρούπολη;
6. Ποιο είναι το σήμα κατατεθέν της Αλεξανδρούπολης;
7. Ποιος κατασκεύασε τον φάρο της Αλεξανδρούπολης; Πότε πρωτολειτούργησε; Πόσο ύψος έχει;
8. Σύμφωνα με την παράδοση, ποιος κατοικούσε στο σπήλαιο της Μάκρης;
9. Ποια άλλα αξιοθέατα μπορεί να δει κάποιος που επισκέπτεται την Αλεξανδρούπολη;

10. Κυκλώστε τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων στις παρακάτω προτάσεις. Σε ποια πτώση βρίσκονται;

- Το μακρύ ταξίδι ως την Αλεξανδρούπολη αποζημιώνει τον επισκέπτη.
- Στο εσωτερικό του βρέθηκαν πήλινες πλάκες και όστρακα.
- Πιθανότατα η πόλη καταστράφηκε από επιδρομείς και κατέληξε σε μικρό ψαροχώρι μέχρι που ξαναχτίστηκε και πήρε το ίδιο όνομα αλλά από άλλο βασιλέα.

(Για την ονομαστική-υποκείμενο βλ. ασκήσεις 47-52, 204-205 → *Γλωσσικές Ασκήσεις*, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

11. Η εφημερίδα του σχολείου σας κάνει ένα αφιέρωμα στα ομορφότερα μέρη της Ελλάδας. Χωριστείτε σε ομάδες και αναπτύξτε η καθεμία σε μία παράγραφο ένα αξιοθέατο της πόλης σας προσπαθώντας να πείσετε τους αναγνώστες να την επισκεφτούν. Χρησιμοποιήστε ως παράδειγμα την περιγραφή για τον Φάρο ή για το Σπήλαιο της Μάκρης στο κείμενο 3.

Παράγραφος	
Τίτλος: _____	
Λεπτομέρειες: _____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	

(Για την ανάπτυξη της παραγράφου βλ. ασκήσεις 630-639 → *Γλωσσικές Ασκήσεις*, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

Δαίδαλος και Ίκαρος

Ήταν στην Αθήνα, στα παλιά τα χρόνια, ένας ξακουσμένος τεχνίτης που τον έλεγαν Δαίδαλο. Ότι και αν βάλει ο νους σας, μπορούσε να το φτιάξει. Με τόση τέχνη σκάλιζε τα αγάλματα, που οι άνθρωποι, άμα τα έβλεπαν, θαρρούσαν πως είναι έτοιμα να κουνηθούν και να μιλήσουν.

Κάποτε ο Δαίδαλος πήγε στην Κρήτη, που βασιλευε ο Μίνωας. Με μεγάλη χαρά δέχτηκε ο βασιλιάς τον περίφημο τεχνίτη και του έδωσε παραγγελία να φτιάξει τον φοβερό Λαβύρινθο.

Όταν τελείωσε τον Λαβύρινθο κι άλλα πολλά μεγάλα έργα, θέλησε ο Δαίδαλος να γυρίσει στην πατρίδα του. Ο Μίνωας όμως τον κάλεσε στο παλάτι και του είπε: «Έμαθα, Δαίδαλε, πως θέλεις να φύγεις. Να το βγάλεις από το νου σου· ποτέ δε θα σου δώσω την άδεια. Πρόσταξα σε όλους τους कारαβοκύρηδες να μη σε πάρει κανένας στο कारάβι του! Τ' ακούς;». Ο Δαίδαλος δεν έδωσε απόκριση στα λόγια αυτά, μόνο χαιρέτησε κι έφυγε από το παλάτι. Από εκείνη όμως τη στιγμή τίποτ' άλλο δεν είχε στο νου του παρά πώς να φύγει από την Κρήτη.

Μια μέρα, εκεί που συλλογιζόταν, χτύπησε χαρούμενος τα χέρια του και φώναξε: «Ας κρατήσει για τους ανθρώπους του τις προσαγές του ο βασιλιάς! Εμένα δεν μπορεί να μ' εμποδίσει· θα πετάξω ψηλά σαν το πουλί!». Κάθισε τότε κι έφτιαξε από αετού φτερά δυο μεγάλες φτερούγες και τις κόλλησε με κερί. Ύστερα έφτιαξε άλλες δυο μικρότερες για το παιδί του, τον Ίκαρο. Τις έδεσε ύστερα στις πλάτες του, και άμα τις κουνούσε με τα χέρια του, στεκόταν στον αέρα. Αφού γυμνάστηκε κάμποσο καιρό και γύμνασε και τον Ίκαρο, αποφάσισε να φύγουν.

Αλλά πριν ξεκινήσουν είτε στο παιδί του: «Πρόσεχε, Ίκαρέ μου, να πετάς πάντα κοντά μου. Μην ανεβαίνεις πολύ ψηλά, γιατί ο ήλιος θα λιώσει το κερί και τα φτερά θα σου πέσουν· δε θα μπορείς πια να σταθείς στον αέρα. Θα πέσεις και θα σκοτωθείς. Μα ούτε και πολύ χαμηλά να κατεβαίνεις, γιατί μπορεί να βραχούν στη θάλασσα και να βαρύνουν· και τότε πάλι δε θα μπορείς να τις κυβερνάς». Αγκαλιάστηκαν και φιλήθηκαν πατέρας και

γιος. Έπειτα τίναξαν τις φτερούγες τους και πέταξαν ψηλά. Μπροστά πήγαινε ο Δαίδαλος, από πίσω ο Ίκαρος.

Σε λίγο άφησαν πίσω τους τα βουνά της Κρήτης και ταξίδευαν απάνω από τη μεγάλη θάλασσα. Οι ναύτες των कारαβιών που αρμένιζαν, άφησαν τη δουλειά τους· οι ψαράδες παρότησαν τα δίχτυα τους κι οι ζευγολάτες έριξαν χάμω τη βουκέντρα και σταμάτησαν το αλέτρι. Ως και οι τσοπάνηδες άφησαν τη φλογέρα τους. Όλοι, με τα κεφάλια τους σηκωμένα κατά τον ουρανό και με ανοιχτό το στόμα, κοίταζαν τα δυο παράξενα πουλιά που έσκιζαν τον αέρα.

Ο Ίκαρος στην αρχή πετούσε καθώς του είχε πει ο πατέρας του. Μα ύστερα συλλογίστηκε πως δε θα ήταν άσχημα ν' ανεβεί πιο ψηλά, για ν' αγναντέψει καλύτερα κάτω. Έδωσε μια και άρχισε ν' ανεβαίνει πιο ψηλά.

Μα γρήγορα έγινε εκείνο που φοβόταν ο πατέρας του. Ο ήλιος έλιωσε το κερί και τα φτερά ξεκόλλησαν και σκορπίστηκαν στον αέρα. Ο Ίκαρος άρχισε να πέφτει γρήγορα σαν πέτρα. «Πατέρα μου!... Πατέρα μου!...» φώναξε σπαραχτικά.

Μα όσο να γυρίσει ο Δαίδαλος να δει, ο Ίκαρος είχε πέσει στη θάλασσα και το κύμα τον κατάπιε. «Παιδί μου!... Ίκαρε, παιδί μου...» φώναξε θρηνώντας ο δυστυχισμένος πατέρας.

Εκεί που έφαχνε πετώντας απάνω από τη θάλασσα, είδε σκορπισμένα τα φτερά και κατάλαβε πώς πνίγηκε ο γιος του.

Κατέβηκε τότε στο πιο κοντινό νησί, και περίμενε κλαίγοντας και παρακαλώντας τους θεούς. Τέλος, ένα μεγάλο δελφίνι ήρθε κι έβγαλε στην αμμουδιά νεκρό το παιδί του.

Εκεί έθαψε με κλάματα και μοιρολόγια ο Δαίδαλος τον Ίκαρο, κι από τότε το νησί το λένε Ικαρία. Η γύρω θάλασσα είναι το Ικάριο πέλαγος.

Ανδρέας Καρκαβίτσας, «Δαίδαλος και Ίκαρος», *Απαντα II*, εκδ. Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος, 1973 (διδασκευή)

Δαίδαλος και Ίκαρος

1. Ποιο ήταν το επάγγελμα του Δαίδαλου;
2. Ποιος ήταν ο βασιλιάς της Κρήτης; Βρείτε στον χάρτη της τάξης σας το νησί της Κρήτης.
3. Τι ζήτησε ο Μίνωας από τον Δαίδαλο; Έχετε ακούσει τι ήταν ο Λαβύρινθος; Δηγηθείτε με λίγα λόγια την ιστορία του.
4. Τι είπε ο Μίνωας στο Δαίδαλο όταν τον κάλεσε στο παλάτι του;
5. Τι σκέφτηκε ο Δαίδαλος για να αποδράσει από την Κρήτη;
6. Τι συμβούλεψε ο Δαίδαλος τον γιο του, τον Ίκαρο;
7. Ποιο ήταν το τέλος της ιστορίας;
8. Ποιο νησί και ποια θάλασσα πήρε το όνομα του Ίκαρου; Βρείτε τα στον χάρτη της τάξης σας.

9. Βρείτε τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων στις παρακάτω προτάσεις. Σε ποια πτώση βρίσκονται;
  - Ο Μίνωας τον κάλεσε στο παλάτι.
  - Ποτέ δε θα σου δώσω την άδεια.
  - Ο ήλιος έλιωσε το κερί και τα φτερά ξεκόλλησαν και σκορπίστηκαν στον αέρα.
  - Ο Ίκαρος στην αρχή πετούσε καθώς του είχε πει ο πατέρας του.
  - Από τότε το νησί το λένε Ικαρία.

(Για την ονομαστική-υποκείμενο βλ. ασκήσεις 47-52, 204-205 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

10. Ο Ίκαρος έδωσε το όνομά του στην Ικαρία και στο Ικάριο πέλαγος. Διηγηθείτε κι εσείς στους συμμαθητές έναν μύθο ή μια ιστορία όπου κάποιος γνωστός ήρωας δίνει το όνομά του σε έναν τόπο.

11. Ζωγραφίστε τη σκηνή που σας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση από τον μύθο που διαβάσατε.

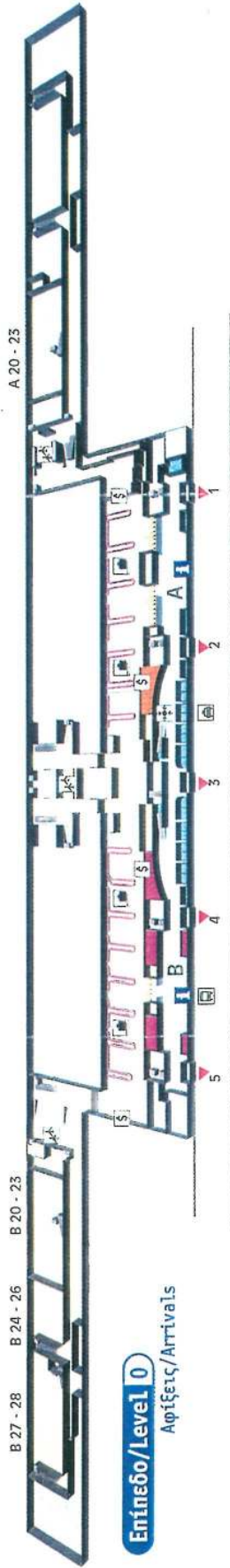
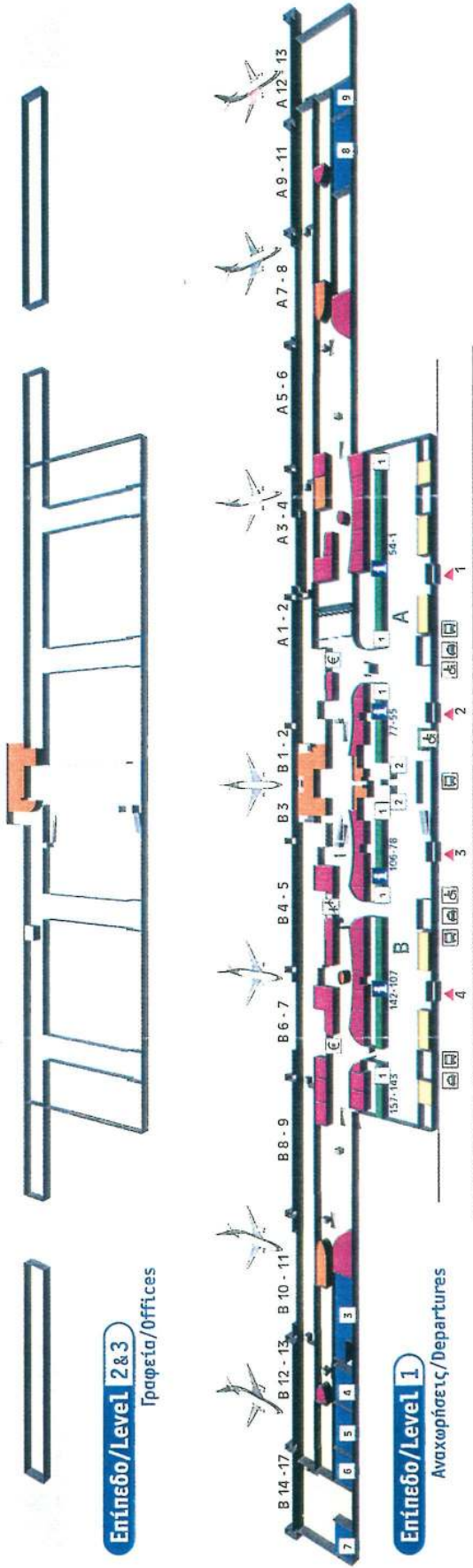

Στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»

- Περιοχή Επιβατών/Passengers Area
- Περιοχή Ελεύθερης Πρόσβασης/All Users Area
- Περιοχή Περιορισμένης Πρόσβασης/Restricted Area
- Ελεγκτήρια Εισιτηρίων/Check-in Counters
- Εκδοτήρια Εισιτηρίων/Ticket Counters
- Εστιατόρια – Cafés/Restaurants – Cafés
- Καταστήματα/Shops
- Αίθουσες Αναμονής Διακεκριμένης Θέσης/
Business-Class Lounges
- Υπηρεσίες/Services
- Κυλιόμενος Διάδρομος/Travelator
- Γραφεία Πληροφοριών/Information Desks
- Στάση Λεωφορείου/Bus Stop
- Χώρος Στάθμευσης Ταξί/Taxis
- Χώροι για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
Areas for Handicapped Persons
- Ανασπορίσεις Πάσων/Transfer Desks
- Σημείο Συνάντησης/Meeting Point
- Παραλαβή Αποσκευών/Baggage Reclaim
- 1 Ελεγκτήρια Άμεσης Εξυπηρέτησης
Express Check-in Counters
- 2 Έλεγχος Υπερμεγεθών Αποσκευών
Oversize Baggage Check-in
- \$ Αυτόματα Ανταλλακτήρια Συναλλάγματος
Automatic Exchange Machines (AEMs)
- € Αυτόματες Μηχανές Αναλήψεων
Automatic Teller Machines (ATMs)

Χάρτης Κεντρικού Αεροσταθμού / Main Terminal Map

Προς Δορυφορικό Αεροσταθμό / To Satellite Terminal

Ενημερωτικό φυλλάδιο του αερολιμένα
«Ελευθέριος Βενιζέλος»

Επίπεδο/Level -1
Υπόγειο Διάβαση/Underground Link

Στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»

1. Παρατηρήστε προσεκτικά το σχεδιάγραμμα, τα σύμβολα και τις επεξηγήσεις τους και απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις.
  - α. Σε ποιο επίπεδο και σε ποια χρωματισμένα σημεία μπορεί να βγάλει κάποιος και να ελέγξει το εισιτήριό του;
  - β. Σε ποια επίπεδα λειτουργούν εστιατόρια-καφετέριες στο αεροδρόμιο και πώς είναι χρωματισμένα τα σημεία αυτά;
  - γ. Πού μπορεί κανείς να ψωνίσει;
  - δ. Για ποιο σύμβολο πρέπει να ψάξει κάποιος που θέλει να πάρει τις βαλίτσες του;
  - ε. Πού θα πάει κάποιος που θέλει να αλλάξει συνάλλαγμα;
  - στ. Πού θα πάει κάποιος που θέλει να πάρει χρήματα από αυτόματο μηχάνημα;

2. Το λεωφορείο του αεροδρομίου μόλις σας άφησε στις Αφίξεις (επίπεδο 0), γιατί περιμένετε έναν φίλο σας που μόλις έχει φτάσει από Αλεξανδρούπολη και σας περιμένει στο σημείο συνάντησης που βλέπετε στο σχεδιάγραμμα. Καθώς μιλάτε μαζί του στο κινητό τηλέφωνο, του εξηγείτε από πού περνάτε και τι βλέπετε δεξιά και αριστερά σας.

3. Αν θέλετε, μπορείτε να γράψετε τον προηγούμενο διάλογο.

4. Συνεχίστε τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα:

Στο αεροδρόμιο, όπου βλέπουμε... _____
 εκδοτήρια εισιτηρίων, μπορούμε να βγάλουμε εισιτήρια _____
 ηλεκτήρια εισιτηρίων, μπορούμε να _____
 εστιατόρια, μπορούμε να _____
 καταστήματα, μπορούμε να _____
 αίθουσες αναμονής, μπορούμε να _____
 γραφεία πληροφοριών, μπορούμε να _____
 στάση λεωφορείου, μπορούμε να _____
 χώρο στάθμευσης ταξί, μπορούμε να _____
 παραλαβή αποσκευών, μπορούμε να _____
 αυτόματα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, μπορούμε να _____
 αυτόματες μηχανές αναλήψεων, μπορούμε να _____

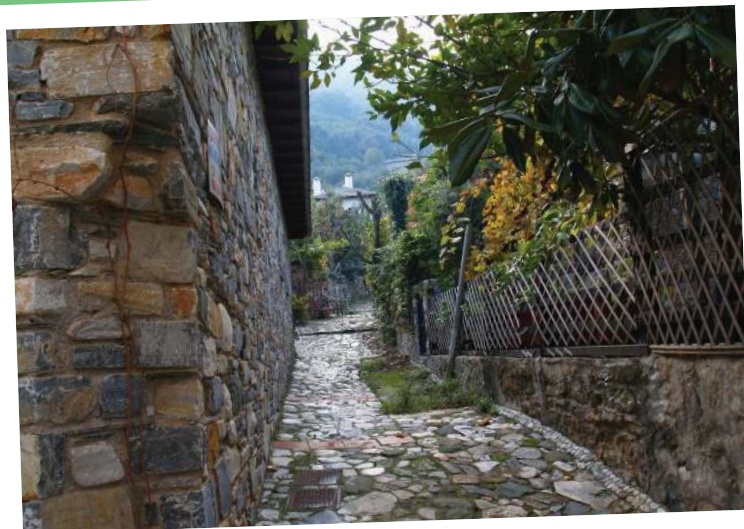

Το στοίχημα του Πηλίου

Μία ξενάγηση στο μικρό παράδεισο που καλείται να κερδίσει ένα μεγάλο στοίχημα: να διατηρήσει τη φυσική του ομορφιά, ενώ θα ακολουθηθεί μια σύγχρονη αναπτυξιακή πορεία.

Το Πήλιο αποτελεί σήμερα ένα ζωντανό δείγμα μακροχρόνιας διαχείρισης που δίνει έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος. Οι φυσικές του ομορφιές, η ποιότητα των νερών αλλά και το έντονο παραδοσιακό χρώμα στην

αρχιτεκτονική, τα λιθόστρωτα καλντερίμια και οι ξερολιθιές διατηρήθηκαν σε πολύ καλή κατάσταση. Η μορφολογία του εδάφους του ορεινού όγκου απέτρεψε τη σημαντική αλλοίωση των ιδιαίτερων αυτών χαρακτηριστικών. Για τους λόγους αυτούς, άλλωστε, το Πήλιο εντάχθηκε στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000, με σκοπό την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

8 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΤΕ ΕΝΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΠΗΛΙΟ

1. Serpentin Garden

Περιήγηση στο «φιδωτό» κήπο στην Τσαγκαράδα. Μετά από συνεννόηση, μπορεί κανείς να δει μια μοναδική ποικιλία από δέντρα, λουλούδια και άλλα φυτά οργανικής καλλιέργειας, να θαυμάσει κάποια από τις εικαστικές εκθέσεις που γίνονται εκεί, αλλά και να απολαύσει έναν καφέ συνοδευμένο από σπιτικό κέικ.

2. Παλιοβίγλα

Στον Άγιο Γεώργιο Νηλείας, εκεί που ξεκινάει -ή εκεί όπου καταλήγει, αν θέλετε- ο αγροτικός δρόμος για το Σχιτζουράβλι, μία από τις ψηλότερες κορυφές του Πηλίου, αλλά και το μονοπάτι για το

Ξουρίτσι ή το Μούρτσι, βρίσκεται η «Παλιοβίγλα», ένας χώρος-σταθμός για εκδρομείς, πεζοπόρους, ποδηλάτες και λάτρεις των αλόγων. Μπορείτε βέβαια να έρθετε εδώ απλώς για βόλτα και φαγητό.

3. Πεζοπορία Μηλιές - Τσαγκαράδα - Νταμούχαρη

«Κλασική» πεζοπορική διαδρομή μέτριας δυσκολίας σε καλντερίμι, αγροτικό δρόμο, μονοπάτι και λίγη άσφαλτο. Διασχίζει δάση πλατύφυλλων, καστανιές, οξιές και περνάει μέσα από το Καταφύγιο Άγριας Ζωής «Άγιος Δημήτριος - Ιάταμος» και την προστατευόμενη περιοχή του δικτύου NATURA 2000 «Όρος Πήλιο». Το τμήμα Τσαγκαράδα - Νταμούχαρη καταλήγει σε μία από τις ωραιότερες πα-

ραλίες του Πηλίου. Υπάρχουν αρκετά σημάδια κατά μήκος της διαδρομής, αλλά καλό είναι να συμβουλευτείται κανείς έναν πεζοπορικό χάρτη. Διάρκεια 5+ ώρες αναλόγως!

4. Το τρενάκι του Πηλίου

Το 1903, ο Ιταλός μηχανικός Εβαρίστο ντε Κίρικο παρέδωσε στους Πηλιορείτες τη σιδηροδρομική γραμμή Βόλος - Μηλιές. Άνθρωποι και εμπορεύματα έφταναν στις Μηλιές μέσα από τα καλντερίμια απ' όλα τα χωριά και μεταφέρονταν στο Βόλο και από το λιμάνι με καράβια προς άλλους προορισμούς, σημαδεύοντας την απαρχή μιας εποχής οικονομικής και πολιτισμικής άνθησης. Σήμερα ο «Μουτζούρης», το τρενάκι του Πηλίου, κάνει τα Σαββατοκύριακα τη διαδρομή Άνω Λεχώνια - Μηλιές - Άνω Λεχώνια, μέσα από ελαιώνες και οικισμούς του κεντρικού Πηλίου. Τιμή εισιτηρίου 12,90 ευρώ, παιδικό 8,50 ευρώ, ενώ μπορεί να γίνει ενοικίαση από ομάδες ή γκρουπ.

5. Εκδρομές με άλογο

Το άλογο είναι στενά δεμένο με τη μυθολογία αλλά και την καθημερινή ζωή στο Πήλιο. Άλλωστε υπάρχουν αγροτικοί δρόμοι, μονοπάτια, ακόμα και παραλίες όπου μπορεί κανείς να «χαθεί» σε μια περιπλάνηση με το άλογο. Στην Κορώπη, μια τυπική βόλτα μιας ώρας με άλογο κοστίζει 20 ευρώ.

6. Το φράγμα «Παναγιώτικο»

Πριν από λίγα χρόνια κατασκευάστηκε στο Νεοχώρι Αφετών το φράγμα Παναγιώτικο, ένας ταμιευτήρας νερού για την υδροδότηση του νοτιοανα-

τολικού Πηλίου. Σήμερα είναι, εκτός των άλλων, μια όμορφη λίμνη με ιδιαίτερη σημασία για το περιβάλλον και το κλίμα της περιοχής. Για το φράγμα και τη γύρω περιοχή: <http://www.neohoripilion.com>

7. Στο «μπαλκόνι του Πηλίου»

Μια περιπλάνηση στα καλντερίμια της Μακρινίτσας είναι μια περιήγηση στην ιστορία, την αρχιτεκτονική και την ανάπτυξη των οικισμών του Πηλίου. Τα αιωνόβια πλατάνια στην πλατεία με τη μοναδική θέα στον Παγασητικό, το καφενείο με την τοιχογραφία του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου, κρήνες με κρυστάλλινα νερά που ρέουν αδιάκοπα, το εκκλησάκι του Αϊ-Γιάννη του Προδρομού, που χτίστηκε το 1800, η κρήνη «Το θάνατο Νερό» όπου καταλήγουν όλα τα καλντερίμια, εκκλησίες, αυλές, αρχοντικά και πολλά πολλά άλλα. Δείτε την ιστοσελίδα της κοινότητας Μακρινίτσας: www.makrinitza.gr

8. Διαμονή στα αρχοντικά της Βυζίτσας

Η Βυζίτσα είναι ένα ζωντανό μουσείο πηλιορείτικης αρχιτεκτονικής. Πλήθος παραδοσιακά αρχοντικά που ανακαίνισε ο ΕΟΤ, διατηρώντας όλα τα δομικά, αρχιτεκτονικά και διακοσμητικά στοιχεία, λειτουργούν σήμερα σαν παραδοσιακά καταλύματα. Ένα ταξίδι στο χθες, με σύγχρονες ανέσεις και το φιλόξενο πρόσωπο των κατοίκων του Πηλίου. Πληροφορίες στην ιστοσελίδα του ΕΟΤ www.gto.gr

Δέσποινα Βαφειδου, περ. «ΟΙΚΟ», εφημ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 8/11/2008 (διασκευή)

Το στοίχημα του Πηλίου

1. Βρείτε το Πήλιο στον χάρτη της τάξης σας. Σε ποιον νομό βρίσκεται;
2. Ποιο είναι το στοίχημα που καλείται να κερδίσει το Πήλιο;
3. Γιατί το Πήλιο ανήκει από το 2000 στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000;
4. Στο άρθρο που διαβάσατε προτείνονται 8 προορισμοί-περιοχές για να γνωρίσει κανείς το Πήλιο. Μπορείτε να συμπληρώσετε με βάση τις πληροφορίες του κειμένου τις δραστηριότητες ή τα αξιοθέατα που προτείνονται για καθέναν από αυτούς τους προορισμούς;

Προορισμοί	Αξιοθέατα/Δραστηριότητες
Τσαγκαράδα	
Παλιοβίγλα	
Μηλιές-Τσαγκαράδα-Νταμούχαρη	
Μηλιές	
Κορώπη	
Νεοχώρι	
Μακρινίτσα	
Βυζίτσα	

5. Το Πήλιο έχει χαρακτηριστεί ως «το βουνό των Κενταύρων». Γνωρίζετε γιατί; Να βρείτε στοιχεία για τους Κενταύρους στην αρχαία ελληνική μυθολογία και να γράψετε μία σύντομη παράγραφο (50-60 λέξεις) για αυτούς.

6. Η εφημερίδα του σχολείου σας κάνει ένα αφιέρωμα στο Πήλιο και θέλετε να βοηθήσετε με ένα άρθρο 250 περίπου λέξεων και μερικές φωτογραφίες.

Μην ξεχάσετε να γράψετε:

- ✓ σε ποιον νομό ανήκει το Πήλιο
- ✓ πόσους κατοίκους έχει
- ✓ κάποια στοιχεία από τη μυθολογία του
- ✓ λίγα λόγια για την ιστορία της περιοχής (τι σημαντικό έγινε στην περιοχή, σημαντικά πρόσωπα που κατάγονταν ή έζησαν στην περιοχή)
- ✓ πώς μπορεί να φτάσει ο επισκέπτης εκεί
- ✓ πόσα χωριά έχει
- ✓ ποια είναι τα πιο σημαντικά αξιοθέατα.

7. Τι σας εντυπωσίασε περισσότερο στο κείμενο που διαβάσατε για το Πήλιο; Θα θέλατε να το επισκεφτείτε; Ποια δραστηριότητα θα επιλέγατε και γιατί;

Ευγένιος Σπαθάρης (1924-2009)

Ο Ευγένιος Σπαθάρης ήταν ένας εξαιρετος καλλιτέχνης του Θεάτρου Σκιών και διδάχτηκε αυτήν την τέχνη από τον πατέρα του, Σωτήρη Σπαθάρη.

Μας έκανε να γελάμε πολύ με τα έργα του. Ο τρόπος με τον οποίο αλλάζει τη φωνή του και κάνει τον Καραγκιόζη, την Αγλαΐα, τον Κολλητήρη, το Χατζηαβάτη και τους υπόλοιπους ήρωες του Θεάτρου Σκιών, μας κάνει να σκάμε στα γέλια.

Πιστεύουμε πως πολλά παιδιά, όπως κι εμείς, θα ήθελαν πολύ να του έσφιγγαν το χέρι και να του μιλούσαν.

Οι αστείες ιστορίες του μας διασκέδαζαν από πολύ μικρή ηλικία. Θυμόμαστε τον «Καραγκιόζη φούρναρη», τον «Καραγκιόζη γιατρό» και άλλα έργα του.

Στο σχολείο φτιάξαμε τις φιγούρες του Καραγκιόζη, παίζαμε το δικό μας θεατρικό έργο και γελάσαμε πολύ. Ο Ευγένιος Σπαθάρης και ο Καραγκιόζης του θα μείνουν στη μνήμη μας για πάντα.

(Μαθήτριες, Ε' 1 τάξη)

Λίγα λόγια για τον Ευγένιο Σπαθάρη

Ο Ευγένιος Σπαθάρης, χάρη στο μεγάλο του ταλέντο, την αγάπη και την αφοσίωσή του στο Θέατρο Σκιών, κατάφερε να μη σβήσει αυτό το γνήσια λαϊκό είδος ψυχαγωγίας. Σε μια εποχή που κυριαρχούν η τηλεόραση, ο κινηματογράφος και άλλες μορφές ηλεκτρονικής ψυχαγωγίας, ο Σπαθάρης κατόρθωσε ώστε ο Καραγκιόζης να παραμείνει ζωντανός. Σήμερα υπάρχουν άξιοι συνεχιστές της παράδοσης του Θεάτρου Σκιών και τα παιδιά (και οι μεγάλοι) εξακολουθούν να γελάνε με τα αστεία του Καραγκιόζη.

Ο Ευγένιος Σπαθάρης γεννήθηκε στην Κηφισιά το 1924. Ξεκίνησε την καριέρα του το 1942 και έδωσε αναρίθμητες παραστάσεις Θεάτρου Σκιών. Αξιόλογη θεωρείται και η δράση του στον τομέα του θεάτρου, όπου σκηνοθέτησε και σκηνογράφησε με τεράστια επιτυχία αρκετά θεατρικά έργα, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Το 1995 δημιουργήθηκε στο Δήμο Αμαρουσίου το Σπαθάρειο Μουσείο Θεάτρου Σκιών, το ωραιότερο δώρο

με το οποίο θα μπορούσε να τιμηθεί ένας καλλιτέχνης.

Λίγα λόγια για το Θέατρο Σκιών και τον Καραγκιόζη

Το Θέατρο Σκιών κατάγεται μάλλον από την Κίνα. Από εκεί διαδόθηκε στην Ινδοκίνα, την Ινδονησία και την Ινδία. Τα θέματα του Θεάτρου Σκιών των χωρών της Άπω Ανατολής είναι θρησκευτικού και μυθολογικού περιεχομένου. Από την Ινδία διαδόθηκε αργότερα, κατά πάσα πιθανότητα από τους Τσιγγάνους στους Τούρκους, και μεταφέρθηκε σε όλο το χώρο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Υπάρχουν διάφοροι μύθοι, από το 14ο αιώνα ακόμα, για τη δημιουργία του δημοφιλέστερου χαρακτήρα του Θεάτρου Σκιών, του Καραγκιόζη. (Καραγκιόζης σημαίνει μαυρομάτης, από τις τουρκικές λέξεις *καρά-* δηλαδή *μαύρος-* και *γκιοζ-μάτι*.)

Στην Ελλάδα φαίνεται ότι ήρθε στις αρχές του 19ου αιώνα από την Κωνσταντινούπολη. Ο πρώτος που έκανε τον Καραγκιόζη ένα καθαρά ελληνικό, ψυχαγωγικό θέαμα για όλη την οικογένεια ήταν ο Δημήτρης Σαρδούνης ή Μίμαρος (επειδή μιμούταν πολύ καλά τις διάφορες φωνές), γύρω στο 1890, στην Πάτρα.

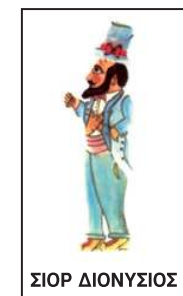
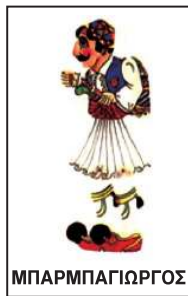
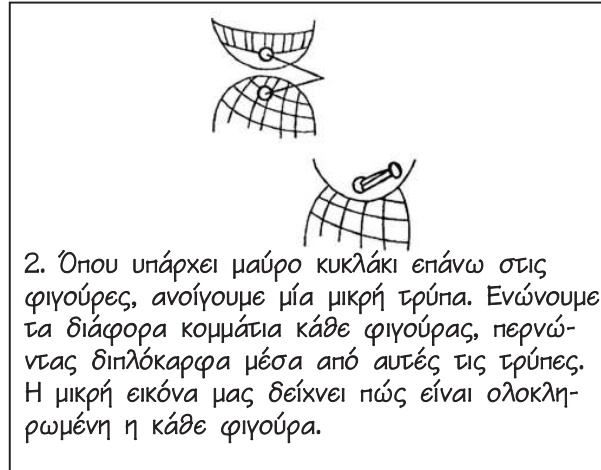
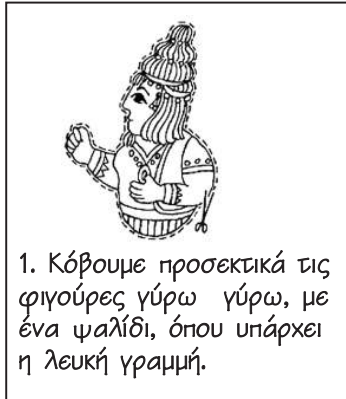
Μέχρι το 1936 κράτησε η περίοδος που ο Καραγκιόζης ήταν πολύ δημοφιλής. Ο Ευγένιος Σπαθάρης ήταν αυτός που κατάφερε τα μεταπολεμικά χρόνια να κρατήσει ζωντανή την παράδοση του Καραγκιόζη ώστε να φτάσει -ριζωμένη γερά πλέον- μέχρι τις μέρες μας.

Γι' αυτό είναι τόσο σημαντική η προσφορά του.

Ιστολόγιο του Δημοτικού Σχολείου Γέφυρας Θεσσαλονίκης, 2009 (<http://blogs.sch.gr/dimgefy>) (διασκευή)

Οδηγίες κατασκευής για τις φιγούρες του Θεάτρου Σκιών

Ευγένιος Σπαθάρης (1924-2009)

Οδηγίες κατασκευής για τις φιγούρες του Θεάτρου Σκιών

1. Ποιος ήταν ο Ευγένιος Σπαθάρης;
2. Τι είναι το Θέατρο Σκιών;
3. Ποιες είναι οι βασικές φιγούρες του Θεάτρου Σκιών;
4. Με ποιον τρόπο τίμησε ο Δήμος Αμαρουσίου τον Ευγένιο Σπαθάρη;
5. Από ποια χώρα κατάγεται το Θέατρο Σκιών;
6. Τι σημαίνει «Καραγκιόζης»; Πώς χρησιμοποιείται η λέξη σήμερα;

7. Κυκλώστε τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων στο απόσπασμα του κειμένου 7, που ακολουθεί.:

«Ο Ευγένιος Σπαθάρης, χάρη στο μεγάλο του ταλέντο, την αγάπη και την αφοσίωσή του στο Θέατρο Σκιών, κατάφερε να μη σβήσει αυτό το γνήσια λαϊκό είδος ψυχαγωγίας. Σε μια εποχή που κυριαρχούν η τηλεόραση, ο κινηματογράφος και άλλες μορφές ηλεκτρονικής ψυχαγωγίας, ο Σπαθάρης κατόρθωσε ώστε ο Καραγκιόζης να παραμείνει ζωντανός. Σήμερα υπάρχουν άξιοι συνεχιστές της παράδοσης του Θεάτρου Σκιών και τα παιδιά (και οι μεγάλοι) εξακολουθούν να γελάνε με τα αστεία του Καραγκιόζη».

(Για την ονομαστική-υποκείμενο βλ. ασκήσεις 47-52, 204-205 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

8. Σε συνεργασία με τον καθηγητή της τάξης σας βρείτε βίντεο στο διαδίκτυο και παρακολουθήστε μια παράσταση του Θεάτρου Σκιών.
9. Διαλέξτε τη φιγούρα που σας αρέσει περισσότερο από το κείμενο 8. Μπορείτε να τη μεγεθύνετε και στη συνέχεια προσπαθήστε να την κατασκευάσετε.

Δύο μέρες στο βουνό

Θα χρειαστείτε σακίδιο, 2 φόρμες, 2 ζευγάρια παπούτσια, αδιάβροχο, μπλοκ σημειώσεων, μολύβι, μεγεθυντικό φακό, σκούφο, γάντια, κασκόλ, γυαλιά ηλίου... για να περάσετε ένα αξέχαστο **διήμερο στον Παρνασσό** με τον **Ελληνικό Ορειβατικό Σύλλογο Αχαρνών**. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να είστε από 7 έως 18 χρόνων, αλλά και οι μικρότεροι

μπορούν να συμμετάσχουν με τη συνοδεία των γονιών τους. Ένα διήμερο στη φύση με δραστηριότητες είναι ο στόχος του προγράμματος.

Θα εξασκηθείτε στη χιονοδρομία, θα γνωρίσετε φίλους, θα ανακαλύψετε την ομορφιά της ελληνικής φύσης, θα μάθετε να προσανατολιζέστε, θα διασκεδάσετε με θεατρικό παιχνίδι και, το κυριότερο, θα χορτάσετε καθαρό αέρα και θα περάσετε ξένοιαστες ώρες.

Το διήμερο θα πραγματοποιηθεί στις 15 και 16 Φεβρουαρίου στους Δελφούς και η μεταφορά σας μέχρι εκεί θα γίνει με πούλμαν. Όσοι επιθυμείτε να παρακολουθήσετε το πρόγραμμα, πρέπει να δηλώσετε συμμετοχή έως τις 31 Ιανουαρίου και να προκαταβάλετε μέρος των χρημάτων που απαιτούνται.

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210-2461528 (ΕΟΣ Αχαρνών) και 0977922421, υπεύθυνος προγράμματος, Κ. Σαμούλης.

περ. «Ερευνητές», εφημ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 11/1/2003

Δύο μέρες στο βουνό

1. Διαβάστε το άρθρο από τους Ερευνητές και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις.
  - α. Ποιος διοργανώνει την εκδρομή στον Παρνασσό;
  - β. Πότε μπορούν να πάρουν μέρος στην εκδρομή όσοι είναι μικρότεροι από 7 χρονών;
  - γ. Μπορεί να πάει στην εκδρομή κάποιος που είναι μεγαλύτερος από 18 χρονών;
  - δ. Πότε θα γίνει η εκδρομή στον Παρνασσό και με ποιο μεταφορικό μέσο;
  - ε. Πότε είναι η τελευταία μέρα για να δηλώσετε συμμετοχή;
  - στ. Ποιος είναι ο κύριος Σαμούλης;
  - ζ. Τι θα κάνετε αυτές τις δυο μέρες, σύμφωνα με αυτά που υπόσχεται το άρθρο;

2. Αποφασίζετε με το διπλανό σας να περάσετε το διήμερο στον Παρνασσό αλλά νομίζετε ότι λείπουν μερικά χρήσιμα για την εκδρομή πράγματα από τον κατάλογο που διαβάσατε στους Ερευνητές. Συζητάτε γι' αυτά μαζί του και μετά συμπληρώνετε τον κατάλογο.
3. Το σχολείο σας διοργανώνει μια εκδρομή στη θάλασσα κι εσείς πρέπει να γράψετε ένα άρθρο 150 περίπου λέξεων στη σχολική εφημερίδα με τίτλο:

«Δυο μέρες στη θάλασσα»

Μην ξεχάσετε να πείτε:

Ποιος διοργανώνει την εκδρομή, πότε και πού θα γίνει, πώς θα πάτε, τι θα κάνετε όσοι θα πάρετε μέρος σε αυτή, τι πρέπει να πάρετε οπωσδήποτε μαζί σας, πόσα χρήματα πρέπει να πληρώσετε και σε ποιον.

4. Αν το κείμενο απευθυνόταν μόνο σε σένα, σε ποιο πρόσωπο θα έμπαιναν τα ρήματα του κειμένου; Μπορείς να τα βάλεις στο πρόσωπο αυτό, όπως στο παράδειγμα;

«Θα **χρειαστείς** σακίδιο, 2 φόρμες, 2 ζευγάρια παπούτσια, αδιάβροχο, μπλοκ σημειώσεων, μολύβι, μεγεθυντικό φακό, σκούφο, γάντια, κασκόλ, γυαλιά ηλίου... για να _____ ένα αξέχαστο διήμερο... Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να _____ από 7 έως 8 χρόνων, αλλά και οι μικρότεροι μπορούν να συμμετάσχουν με τη συνοδεία των γονιών τους... Θα _____ στη χιονοδρομία, θα _____ φίλους, θα _____ την ομορφιά της ελληνικής φύσης, θα _____ να _____, θα _____ με θεατρικό παιχνίδι και, το κυριότερο, θα _____ καθαρό αέρα και θα _____ ξένοιαστες ώρες.»

5. Λύστε το κρυπτόλεξο και κυκλώστε τις 11 λέξεις που περιγράφουν αυτά που θα χρειαστούν τα παιδιά για την εκδρομή τους στον Παρνασσό.

A	Σ	Φ	Δ	Υ	Ι	Λ	Μ	Φ	Ψ	Ο	Α	Φ	Σ	Α
Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Λ	Κ	Ξ	Η	Γ	Κ	Φ
Α	Σ	Ι	Κ	Μ	Γ	Λ	Γ	Υ	Ω	Ψ	Σ	Ε	Ο	Ε
Α	Σ	Φ	Μ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Φ	Κ	Λ	Ν	Υ	Μ
Γ	Π	Α	Π	Ο	Υ	Τ	Σ	Ι	Α	Ω	Ψ	Ζ	Φ	Χ
Α	Σ	Δ	Λ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Κ	Α	Σ	Κ	Ο	Λ
Ζ	Χ	Ι	Ο	Ψ	Ω	Β	Ν	Μ	Ο	Ε	Ρ	Τ	Σ	Υ
Α	Σ	Α	Κ	Ι	Δ	Ι	Ο	Σ	Σ	Α	Π	Ο	Ι	Θ
Ε	Ρ	Β	Τ	Υ	Θ	Γ	Ι	Ο	Π	Λ	Κ	Ξ	Η	Γ
Φ	Ο	Ρ	Μ	Ε	Σ	Α	Δ	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Β	Μ	Μ
Π	Α	Ο	Μ	Ν	Κ	Ν	Ο	Ι	Ξ	Ν	Θ	Η	Π	Ω
Ζ	Α	Χ	Ε	Γ	Ρ	Τ	Φ	Χ	Ψ	Φ	Τ	Υ	Λ	Γ
Ε	Μ	Ο	Λ	Υ	Β	Ι	Φ	Γ	Ρ	Δ	Σ	Χ	Ο	Ι
Σ	Δ	Ζ	Ψ	Α	Τ	Α	Γ	Ο	Α	Φ	Η	Γ	Κ	Μ
Ζ	Σ	Ε	Α	Λ	Ρ	Σ	Ψ	Γ	Τ	Η	Θ	Υ	Ι	Ξ
Α	Σ	Δ	Φ	Ι	Β	Ν	Μ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Ρ	Λ
Ζ	Χ	Ψ	Δ	Α	Γ	Τ	Ρ	Δ	Ξ	Κ	Λ	Μ	Β	Ψ

Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού

Ο Παρνασσός είναι από τα ομορφότερα βουνά της Ελλάδας, κατάφυτος από έλατα με πυκνή βλάστηση και σπάνια φυσική ομορφιά που γοητεύει τον επισκέπτη όλο το χρόνο. Στο βουνό αυτό λειτουργεί από Δεκέμβριο έως αρχές Μαΐου, σε υψόμετρο 1.600-2.250 μέτρα, στις τοποθεσίες Κελάρια και Φτερόλακκα, το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού, το μεγαλύτερο και αριστερότερα οργανωμένο χιονοδρομικό κέντρο της χώρας μας.

Η κατασκευή του Κέντρου ξεκίνησε το 1975 και ολοκληρώθηκε το 1976, οπότε και άρχισαν να λειτουργούν οι εγκαταστάσεις της Φτερόλακκας. Το 1981 ολοκληρώθηκε η κατασκευή των εγκαταστάσεων και στα Κελάρια, ενώ το 1987-1988 μπήκε σε λειτουργία ο «Ερμής», ο συνδυαστικός αναβατήρας μεταξύ της Φτερόλακκας και των Κελαριών. Το 1993 προστέθηκε ο πρώτος εναέριος τετραθέσιος αναβατήρας αποσυμπλεκόμενη τεχνολογίας στην

Ελλάδα, ο σύγχρονος «Ηρακλής», στη θέση Κελάρια 1950.

Το Κέντρο διαθέτει 19 πίστες, 7 χιονοδρομικές διαδρομές, 10 μονοπάτια και τρεις μίνι πίστες αρχαρίων όλων συνολικού μήκους περίπου 36 χιλιομέτρων. Οι πίστες είναι μήκους κατάβασης από 50 μ. έως 4 χλμ. για αρχαρίους, μέσους και καλούς χιονοδρόμους. Για τους λάτρεις της περιπέτειας υπάρχουν 12 εκτός πίστας «μαύρες» διαδρομές με πραγματικά βαθύ χιόνι και πολλή πολλή αδρεναλίνη. Το Κέντρο διακρίνεται για τα υψηλά επίπεδα ασφαλείας στις εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα και την εν γένει καλή λειτουργία του.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού πρωταγωνιστεί στις προτιμήσεις των χιονοδρόμων, καθώς βρίσκεται πολύ κοντά στην Αθήνα, τη Λαμία και την Πάτρα και οι εγκαταστάσεις του επιτρέπουν την εξυπηρέτηση μεγάλου αριθμού επισκεπτών και χιονοδρόμων. Στο Κέντρο λειτουργούν δύο καφετερίες-chalet και εστιατόριο, σχολές εκμάθησης σκι και snowboard, καταστήματα ενοικίασης χιονοδρομικού εξοπλισμού, καθώς και υπηρεσία φύλαξης με παιδική χαρά για τους μικρούς επισκέπτες. Από φέτος, λειτουργεί για πρώτη φορά στην θέση Κελάρια 1750, κατάστημα συντήρησης για σκι και snowboard με τα πλέον εξελιγμένα τεχνολογικά μηχανήματα.

<http://www.parnassos-ski.gr/gr>, 2010 (δισκευή)

Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού

1. Βρείτε τον Παρνασσό στον χάρτη της τάξης σας. Σε ποιον νομό ανήκει;
2. Ποιους μήνες είναι ανοιχτό το χιονοδρομικό κέντρο;
3. Σε ποιο υψόμετρο βρίσκεται το χιονοδρομικό κέντρο;
4. Πότε ξεκίνησε και πότε ολοκληρώθηκε η κατασκευή του χιονοδρομικού κέντρου;
5. Τι είναι ο «Ερμής» και ο «Ηρακλής»;
6. Πόσες πίστες διαθέτει το χιονοδρομικό κέντρο; Τι μήκος έχουν;
7. Σε ποια επίπεδα χωρίζονται οι χιονοδρόμοι;
8. Τι είναι οι «μαύρες» διαδρομές;
9. Από ποιες πόλεις η πρόσβαση στο χιονοδρομικό κέντρο είναι εύκολη;
10. Ποιες είναι οι υπηρεσίες που παρέχονται στο χώρο του χιονοδρομικού κέντρου;

11. Στο κείμενο που διαβάσατε υπάρχουν οι λέξεις «χιονοδρομικός» και, «χιονοδρόμος». Με τη βοήθεια του λεξικού σας βρείτε και άλλες σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό το «χιον-» και γράψτε τες παρακάτω μαζί με τη σημασία τους.

---

12. Υπάρχει κάποιο χιονοδρομικό κέντρο κοντά στην περιοχή που μένετε; Θα θέλατε να το επισκεφτείτε; Ποια δραστηριότητα θα επιλέγατε και γιατί;

Το παραδοσιακό Νυμφαίο στη Φλώρινα

Το Νυμφαίο βρίσκεται στην πλαγιά του όρους Βίτσι και αποτελεί διατηρητέο οικισμό. Διατηρητέος παραδοσιακός οικισμός και ιστορικός τόπος υπό ειδική προστασία, το Νυμφαίο βρίσκεται σε υψόμετρο 1.350 μέτρων στην πλαγιά του όρους Βίτσι. Στο χωριό, το οποίο ως το 1928 ονομαζόταν Νεβέσκα, που στα βλάχικα σημαίνει «Νύμφη Αθέατη», δεν επιτρέπονται τα αυτοκίνητα, όπως υπενθυμίζει μια πινακίδα στην είσοδό του.

Περπατώντας στα γραφικά δρομάκια του ο επισκέπτης μπορεί να δει τα αξιόλογα κτίριά του, όπως τη Νίκειο Σχολή με τον πύργο-ρολόι, η οποία χρησιμοποιείται ως συνεδριακό κέντρο, το ερειπωμένο αρχηγείο του Μακεδονικού Αγώνα και το «Σπίτι των Χρυσικών», μουσείο αργυροχρυσοχοΐας, ιστορίας και λαογραφίας. Η κεντρική πλατεία του χωριού περιβάλλεται από παραδοσιακά πέτρινα αρχοντικά, καθένα από τα οποία είναι ξεχωριστής ομορφιάς. Στο δάσος έξω από το χωριό μπορεί να κάνει κάποιος ιππασία ενώ λίγο πιο έξω, σε ελεγχόμενη έκταση 40 στρεμμάτων, λειτουργεί το Ευρωπαϊκό Κέντρο Προστασίας της καφέ αρκούδας «Αρκτούρος».

<http://www.ert.gr>, 2008 (διασκευή)

Περιβαλλοντικό Κέντρο «ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ» στη Φλώρινα

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

- ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ
- ΑΓΡΙΑ ΖΩΗ
- ΔΡΑΣΗ
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ
- ΝΕΑ
- ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ
- ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ
- LINKS
- ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

English | Français

Δείτε τα τηλεοπτικά spots του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ

ΠΡΟΦΩΤΗΣΤΕ ΤΟ
WWW.ARCTUROS.GR
ΜΕΣΟ ΤΗΣ ΤΕΛΕΣΕΛΙΔΑΣ ΣΑΣ

Αγρια ζωή κορμάτι της ζωής μας

Αρχική Καλάθι αγορών Επικοινωνία Site Map

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

- Σχετικά με τον ΑΡΚΤΟΥΡΟ
- Σύντομο Ιστορικό
- Διακρίσεις
- Διεθνείς Συνεργασίες
- Το Αστέρι του Αρκτούρου
- Ο Μύθος του Αρκτούρου

Καλώς Ήλθατε στην Ιστοσελίδα του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ είναι μη κυβερνητική, μη κερδοσκοπική περιβαλλοντική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1992, για την προστασία της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος, με δράσεις έρευνας πεδίου, επιστημονικής μελέτης, ευαισθητοποίησης κοινού, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και εθελοντισμού για την προστασία της άγριας ζωής, την ενίσχυση της βιοποικιλότητας και της αειφορίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών και την παροχή ειδικής τεχνογνωσίας για τις επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ υλοποιεί εθνικά και διασυνοριακά προγράμματα για την προστασία των ορεινών οικοσυστημάτων με έμφαση στα μεγάλα θηλαστικά.

 WE SUPPORT

Περισσότερα »

©Copyright 2006 www.arcturos.gr

Πού θα απευθυνθώ

Να επικοινωνήσεις με το Περιβαλλοντικό Κέντρο του Αρκτούρου: τηλ./fax: 2386041500, καθημερινά τις ώρες 09.00-17.00, e-mail: aec@arcturos.gr.

Να συμπληρώσεις την παρακάτω αίτηση συμμετοχής.

ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Σε Προγράμματα Εθελοντικής Εργασίας του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ

*Όνομα

*Επώνυμο

*Διεύθυνση

*Πόλη

*Τ.Κ

*Τηλέφωνο

Fax

*Email

*Επάγγελμα/Απασχόληση

*Ετος Γέννησης

*Χρόνος που επιθυμώ να συμμετέχω

*Απαραίτητα πεδία

Περιβαλλοντικό Κέντρο ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ

ΑΕΤΟΣ ΣΚΛΗΘΡΟΥ, 53075 ΦΛΩΡΙΝΑ τηλ & fax: 23860 41500

E-mail: arcturos@arcturos.gr

Το παραδοσιακό Νυμφαίο στη Φλώρινα

Περιβαλλοντικό Κέντρο «Αρκτούρος» στη Φλώρινα

1. Διαβάστε το κείμενο 11 και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:
  - Πού βρίσκεται το Νυμφαίο; Βρείτε το στον χάρτη της τάξης σας.
  - Πώς ονομαζόταν το Νυμφαίο μέχρι το 1928; Τι σήμαινε η ονομασία του;
  - Ποια είναι τα κυριότερα αξιοθέατα που θα δει ο επισκέπτης του Νυμφαίου;
2. Διαβάστε το κείμενο 12 και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:
  - Πού μπορείτε να βρείτε το κείμενο 12;
  - Τι είναι ο «Αρκτούρος»; Πότε ιδρύθηκε;
  - Τι σημαίνει η φράση «μη κυβερνητική, μη κερδοσκοπική περιβαλλοντική οργάνωση»;
  - Ποιος είναι ο στόχος του «Αρκτούρου»;
  - Παρατηρήστε τις εικόνες. Ποια μεγάλα θηλαστικά προστατεύει ο «Αρκτούρος»;

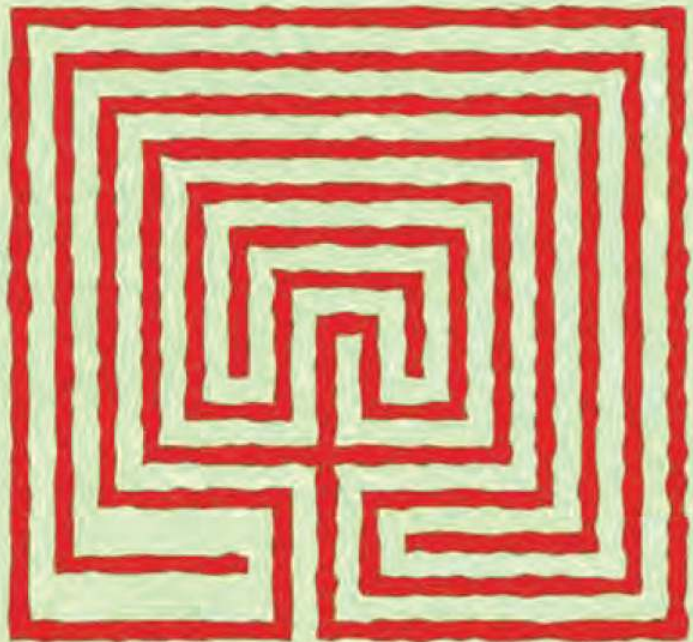
3. Με τη βοήθεια των κειμένων 11 και 12 προσπαθήστε να αναπτύξετε σε μια παράγραφο τους λόγους για τους οποίους θα αποφασίζατε να επισκεφτείτε τη Φλώρινα.
4. Βρείτε περισσότερες πληροφορίες για τον «Αρκτούρο». Στη συνέχεια, συμπληρώστε την παρακάτω αίτηση για να γίνετε εθελοντές στον «Αρκτούρο». Πώς θα στείλετε την αίτησή σας; Με πόσους και ποιους τρόπους μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Περιβαλλοντικό Κέντρο;

Κάτι καταπληκτικοί τύποι!

Αυτοί οι αρχαίοι Έλληνες ήταν καταπληκτικοί τύποι! Τα ελληνικά είναι η πρώτη γλώσσα που ακούστηκε στην Ευρώπη. Κατόπιν έπεσαν με τα μούτρα κι έγιναν φιλόσοφοι, μαθηματικοί, γιατροί, μουσικοί, γλύπτες και εφευρέτες. Καταπληκτικοί τύποι, εας λέω! Κι ακόμα πιο καταπληκτικοί ήταν οι λαβύρινθοί τους.

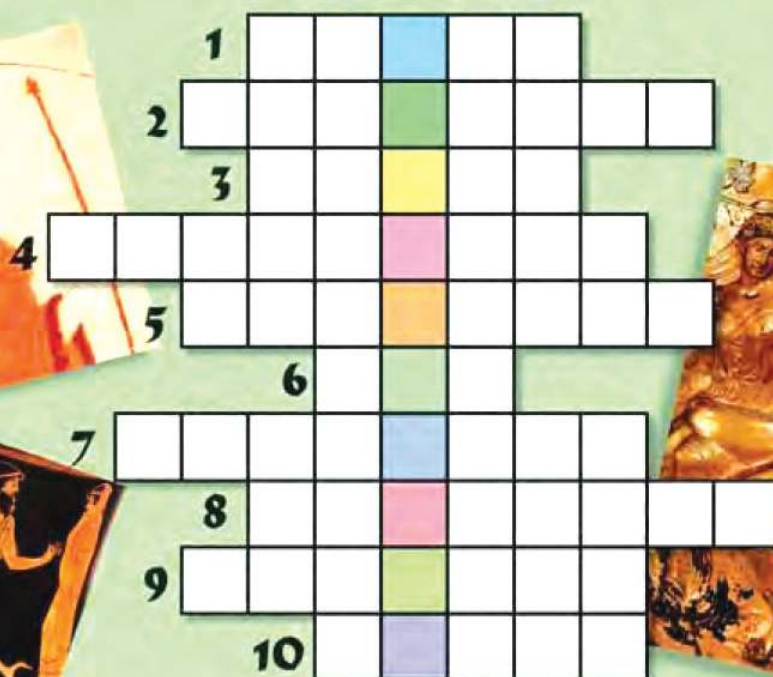
Τα ανάκτορα της Κρήτης είχαν 1700 δωμάτια, λουτρά και τουαλέτες με καζανάκι. Από τότε πέρασαν δύο χιλιετίες μέχρι να ξαναχρησιμοποιήσουν καζανάκι τα ελληνικά σπίτια. Ένα από τα αθλήματα τους ήταν η ταυρομαχία, χωρίς όμως να χρειάζεται να σκοτώσει ο ταύρος ή ο αθλητής.

Αν λύσω το σταυρόλεξο, θα βρω το όνομα ενός από τα περίεργα πλάσματα της ελληνικής μυθολογίας που έζησε στην Κρήτη και νικήθηκε από τον Θηβέα.

1. Ήταν μεγάλος κλέφτης από μωρό, κι όταν μεγάλωσε έγινε θεός του εμπορίου.
2. Ήταν κοντός, άσχημος και κουτσός κι όμως παντρεύτηκε την πανέμορφη Αφροδίτη.
3. Ήταν χαρούμενος και κεφάτος κι έπαιζε μουσική με έναν αυλό που ακόμα και σήμερα είναι γνωστός με το όνομά του.
4. Ήταν νέος και όμορφος και ήταν ο θεός του ήλιου και της μουσικής.
5. Ήταν άντρας με σώμα ψαριού και ζούσε στη θάλασσα ανάμεσα σε δελφίνια και νηρηίδες.

6. Την ημέρα του γάμου τους ο Δίας εμφανίστηκε μπροστά της μέσα σε όλη του τη μεγαλοσύνη. Ήταν η μόνη γυναίκα που άντεξε αυτό το λαμπρό δέσμα.
7. Ήταν ο πιο χαρούμενος θεός. Θεός του κεφιού, του γλεντιού και του κρασιού.
8. Ο φύλακας των πυλών του κάτω κόσμου ήταν ένας άγριος εκύλος με τρία κεφάλια.
9. Μερικοί λένε πως ήταν πεντάμορφη και πως την αγάπησε ο Ποσειδώνας. Οι περισσότεροι όμως λένε πως ήταν τόσο άσχημη, που όποιος την έβλεπε... πέτρωνε.
10. Ήταν μια αυστηρή θεά του δωδεκαθέου. Μια και δεν είχε ερωτικές περιπέτειες, όπως οι υπόλοιποι θεοί, το βιογραφικό της είναι πολύ μικρό. Η σημασία της όμως τεράστια. Ήταν η θεά της οικογενειακής εστίας, της φωτιάς όπου γύρω της μαζευόταν η οικογένεια. Κάθε τελετή άρχιζε με προσφορές σ' αυτή τη θεά.

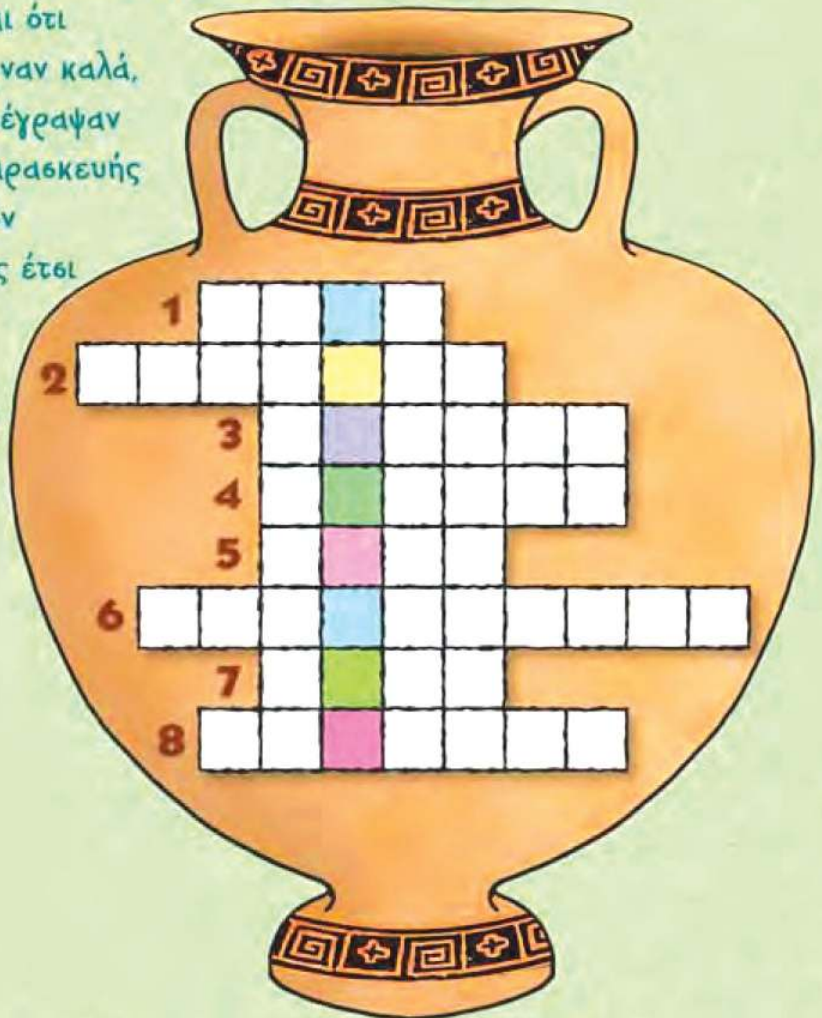

Οι Σπαρτιάτες είχαν ένα και μόνο φαγητό στο μενού τους κι επέμεναν να τρέφονται μ' εκείνο το απερίγραπτο ζουμί από αίμα και ξίδι, το μέλανα ζωμό.

Οι υπόλοιποι Έλληνες φρόντιζαν να καλοπερνάνε.

Και φαίνεται ότι τα κατάφερναν καλά, μια και κατέγραψαν τρόπους παρασκευής των φαγητών φτιάχνοντας έτσι τον πρώτο Οδηγό Μαγειρικής του κόσμου!

Ένα από τα φαγητά των αρχαίων ήταν ένα είδος σούπας που φτιαχνόταν από κρασί, κριδαρένιο αλεύρι, τριμμένο τυρί και αρωματικά φυτά. Το όνομα αυτού του φαγητού κατέληξε να είναι συνώνυμο με την ανακατωδούρα και την ταραχή.

Αν λύσω το σταυρόλεξο, θα βρω το όνομά του.

Αρχαία ομελέτα

Χρειάζεσαι: 500 γραμμ. γάλα, 6 αυγά και 3 κουταλάκια του γλυκού μέλι.

Οδηγίες

Ανακατεύουμε το γάλα και τα αυγά με το μέλι και χτυπάμε το μείγμα μέχρι να γίνει ένας ομοιόμορφος κυλός. Τον αδειάζουμε σε ένα τηγάνι, με αντικολητικό πάτο, που έχουμε προθερμάνει. Τηγανίζουμε το κυλό μέχρι να ψηθεί.

Οι άντρες διασκέδαζαν
σε πλούσια ευμπόδια, στα οποία
οι γυναίκες δεν έπαιρναν μέρος. Αυτά
οι πλούσιοι γιατί οι υπόλοιποι ήταν
τρομερά απασχολημένοι να δουλεύουν
από το πρωί ως το βράδυ.

Αρχαίο γλυκό

Χρειάζεσαι: 4 μήλα, 4 κουταλιές της σούπας κομματάκια ξηρών καρπών (καρύδι και αμύγδαλο), λίγο αλάτι, ένα ποτήρι κόκκινο κρασί και 2 κουταλάκια του γλυκού μέλι.

Ζεσταίνουμε σε ένα μπρίκι το κρασί, προθέχοντας να μην βράσει. Το βγάζουμε από τη φωτιά και ρίχνουμε το μέλι. Ανακατεύουμε καλά για να διαλυθεί. Κόβουμε το πάνω μέρος των μήλων και μ' ένα κουταλάκι αδειάζουμε το εσωτερικό από τους σπόρους. Γεμίζουμε τα μήλα με τους ξηρούς καρπούς. Ρίχνουμε σε κάθε μήλο από μια κουταλιά κρασί με μέλι, και το εκεπάζουμε με το κομμάτι που αφαιρέσαμε. Τα ψήνουμε στο φούρνο σε χαμηλή φωτιά για 10 λεπτά.

ΤΕΤΗ ΣΩΛΟΥ

Κάτι καταπληκτικοί τύποι!

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και προσπαθήστε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι η πρώτη γλώσσα που ακούστηκε στην Ευρώπη;
- Τι είναι ο λαβύρινθος;
- Τι το ιδιαίτερο είχαν τα αρχαία ανάκτορα της Κρήτης;
- Ποιοι έφτιαξαν τον πρώτο Οδηγό Μαγειρικής του κόσμου;
- Ποιοι διασκέδαζαν στα αρχαία συμπόσια;

2. Δείτε τις παρακάτω προτάσεις. Μπορείτε να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες χωρίς να αλλάξει το νόημα της πρότασης;

- Αυτοί οι αρχαίοι Έλληνες ήταν καταπληκτικοί τύποι! .....
- Τα ανάκτορα της Κρήτης είχαν άπειρα δωμάτια. ....
- Οι Σπαρτιάτες τρέφονταν με ένα ζουμί από αίμα και ξίδι. ....
- Τα νέα προκάλεσαν μεγάλη ανακατωσούρα και ταραχή. ....
- Οι άντρες διασκέδαζαν σε πλούσια συμπόσια. ....

3. Ένας συμμαθητής σας δίνει οδηγίες σε όλη την τάξη για την αρχαία ομελέτα. Συνεχίστε τη συνταγή:

Ανακατεύετε το γάλα και τα αυγά με το μέλι και _____

(Για τη συμφωνία ρήματος-υποκειμένου βλ. ασκήσεις 204-205, 236-239 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

